

Posudek diplomní práce:

Pavel Kotau, Mistři pražské artistické fakulty v letech 1437–1448, Praha 2011, 101+13 nečísl. ss., ÚČD FF UK Praha

Práce je pokusem o rekonstrukci mistrovského sboru artistické fakulty v desetiletí bezprostředně následujícím po uzavření kompaktát. Tato fakulta tehdy představovala jedinou fungující součást pražské univerzity. Je proto velmi důležité zjištění, kdo tvořil její učitelský sbor, kdo vycházel z jejích škamen s titulem mistr a jaké názory a osudy měli tito absolventi. Univerzita sehrála zcela zásadní úlohu v událostech dvou husitských desetiletí, byla zdrojem myšlenek celého hnutí, vydala ze svých řad významné politiky a teology, kteří vedli jednání s obecnou církví i králem. Profil a aktivity univerzity v době mezi přijetím Zikmunda do země a rokem nového nástupu oživeného utrakvismu v čele s Jiřím z Poděbrad je proto třeba prozkoumat, analyzovat a vyhodnotit, aby se ukázalo, jakým směrem pokračoval její vývoj.

Po úvodních kapitolách, které seznamují se situací v zemi a se stavem univerzity ve sledovaném časovém úseku se autor věnuje sestavení přehledu mistrovského sboru podle jednotlivých semestrů – výsledky prezentuje jednak v příloze, v podobě jmenného seznamu mistrů a pomocí tabulky s počty osob, a dále v komentáři k nim ve 3. kapitole.

Následuje prosopografická část práce, vycházející z dobré znalosti teoretických prací věnovaných této metodě. Autor představuje jednotlivé mistry, jejich životní osudy a literární činnost. Zatímco přehledové části jsou založeny na excerpci hlavního pramene – děkanské knihy artistické fakulty, medailonky mistrů vycházejí především z monografické biografické literatury a z repertáře P. Spunara. V této partii zůstaly určité heuristické rezervy, zvláště u známějších postav z prostředí pražských intelektuálů. Neovlivnilo to snad hlavní rysy charakteristiky profilu fakulty, mohlo to ale ubrat na možnostech sledování personálních vazeb celého sboru a jeho různých (konfesních, regionálních a jiných) skupin.

Pátá kapitola shrnuje výsledky výzkumu. Autor vyhodnocuje z různých stránek (kvantitativní ukazatele, generační a národnostní složení, aktivity mistrů) rekonstruovaný soubor mistrů. Připomíná momenty, které pohusitská univerzita „zdedila“ z předešlé doby (činnost generace pamatující M. J. Husa), a naznačuje trendy, které se začínají rodit právě v této době (rozestoupení na konzervativní, ke katolictví tíhnoucí křídlo, a křídlo umírněné, ale setrvale utrakvistické) a které se projeví o desetiletí později vnitrouniverzitním konfliktem na přelomu 50. a 60. let.

Závěr práce jen stručně shrnuje skutečnosti zjištěné v předešlých kapitolách.

Postrádáme zasazení popsaných skutečností do poněkud širších souvislostí a hlubší zamyšlení

nad tím, o čem takováto sonda do univerzitního prostředí vypovídá směrem k celé společnosti, resp. jakou roli sehrála univerzita právě v této přelomové době.

Celkově mohu konstatovat, že diplomní práce P. Kotaua splňuje požadavky na takovou práci kladené. Prokazuje schopnost pracovat s prameny i odbornou literaturou za využití speciálních historických metod. Doporučuji ji proto i přes uvedené připomínky k obhajobě a navrhuji hodnocení 1 – 2 (podle výsledku obhajoby).

PhDr. Blanka Zilynská, Ph.D.

Praha 3. 9. 2011